

V odgovor „Domovini“.

V letošnjih velikonočnih počitnicah je zborovala v Celju spodnještajerska učiteljska »Zveza«. Kmalu po tem zborovanju je »Učiteljski Tovariš« grajal v članku »Rezek odmev« po zborovanju spodnještajerske učiteljske »Zveze« malobrižnost štajerskih politikov do pravega narodno-kulturnega stremljenja učiteljstva. Tamkaj so navedena fakta, ki jih »Domovina« ne more ovreči in od katerih se tudi prav previdno odстранjuje. Resnica je namreč, da se ni udeležila zborovanja vsega spodnještajerskega učiteljstva ne ena oseba posvetne inteligence, ne eden poročevalec štajerskih slovenskih listov, ki niso prinesli do danes tudi ne ene črtice o tem zborovanju. Ta do skrajnosti stvaren članek v »U. T.«, v katerem se navajajo le edino gola fakta, je spravi »Domovino«, oziroma njenega člankarja iz ravnotežja. Da je »Domovine« člankar nervozen, to na hip ugame tisti, ki ga je le za trenotek videl. Da so pa njegovi živci tako oslabele, nismo mislili. Smili se nam »Domovina«, ki mora v zadnjem času prenašati precej člankarjeve nervoznosti. Čeravno je ona nedolžna, vendar moramo z njo obračunati.

Človek skoro svojim lastnim očem ne bi mogel verjeti, da je to res prijavilo glasilo »narodne stranke«. Naravnost sapo človeku jemlje, ako pozna razmere in vendar tu čita kako oblastno sklepajo gospodje, vse učiteljstvo bojkotirati in zoper njega organ ščuvati, akoravno morajo uvideti, da s tem smešijo le same sebe.

Človek bi pričakoval od »Domovine«, da bo stvarno zavračala članek v »U. T.«. Toda motiš se, skromna duša! Ovrгла ni ne enega dejstva, ampak prav sofistično zavijala in besno napadala vse štajersko učiteljstvo. To je nerazumno od glasila »narodne stranke«! Resnica bode v oči. Ako pribijemo dejstva, ki jih ne more nihče ovreči, se jih prav komodno izogiblje. Lepo pa je, kako izkuša »Domovina« to, kar je sama zakrivila, zvaliti na druga ramena. Zato pa ostane pribito vse do pičice, kar je poročal »U. T.«. Zavriniti moramo »niti burno, niti žaljivo, niti malenkostno napadanje« »Domovine«. Žal nam je, da je prišlo tako daleč. Vendar sveta naša dolžnost in naša čast zahteva, da ovržemo nepremišljeni napad na vse slovensko štajersko učiteljstvo.

Saj je vendar očitno in vsak šolar ljudske šole bi moral izpredvideti, da je tiskovna napaka: »Pričakovati je bilo, da bo »vsa« (mesto: vsaj) »Domovina« zastopana, ko je imela zborovanje pred pragom«. Še malenkostneje je pa, če se ta kost gloda skozi polovico članka. Tu uvidimo, kaj je namen. —

Žaljivo je, cenjena »Domovina«, če praviš, da bojkotiramo vso narodno stranko. Mi radostno in lojalno priznavamo, da deluje narodno-napredna stranka prav uspešno — žal, le po majhnem številu — mož. Da, slovensko učiteljstvo jih prav dobro pozna te može, a jih tudi čisla in spoštuje. To smo vedno upoštevali in hočemo tudi v bodoče storiti. Izkušnja človeka izuči. Nas je dovedla do prepričanja, da nam bo v bodoče upoštevati le one, ki upoštevajo tudi naše delo.

Naše glavno torišče je šola, t. j. vzgoja in pouk naše mladine; a to delo se — oprosti, cenjena »Domovina« — mnogo premalo ceni od marsikateri strani, in to zaradi tega, ker to delo premalo poznajo.

Burno se izpodtika »Domovina« nad tem, ko pravi »U. T.«, kako znajo ceniti veliki narodi svoje učiteljstvo. Pravi, da je to v nas Slovencih nemogoče, ker nas je pre-

mało. Tembolj bi se morali oprijeti učiteljstva, ker nas je malo.

Nespametno in nepremišljeno je, ko pravi, da bo tudi nadalje absolutistično hodila pot v šolskih vprašanjih. Kaj ne, vsak sme hvaliti in grajati postopanje v šolskih zadevah — učiteljstvo, ti pa molči?!

Kar se tiče bojkotiranja »Narodnega doma«, naj bo za danes to dovolj: Ako drago, lahko javno povemo, zakaj ga bojkotujemo, zakaj se odtezamo delu izven našega delokroga. Žalostno dovolj, če se poklicani faktorji ne pobrigajo toliko, da bi prišli resnici na sled in napravili konec žalostnim razmeram.

Končujemo z zlatimi besedami »Domovine«: »Podpore je potreben narod in tega složno podpirajmo, ker bomo v tem slučaju želi vsi skupaj najlepše plačilo: zavest storjene dolžnosti«. Iz tega sledi, da bi bila ta polemika »Domovine« z učiteljstvom slov. Štajerja izostala, ako bi bilo slavno uredništvo »Domovine« izpolnilo svojo časnikarsko dolžnost. Saj iz Rotovžkih ulic v Nove ulice ni sibirski daljava.

Kdor izpolnjuje svoje dolžnosti, temu se ni treba zvijati ter iskati izgovorov po vseh kotih. Slavno uredništvo naj izvoli samo dokazati, da je »U. T.« v svojem članku poročal neresnico, potem se radi uklonimo. Predbacivati komu, da pljuje v svoj obraz, je tudi lahko; a izderite prej bruno iz svojega očesa, potem smete šele gledati pred naš prag, kjer pa bomo pometali sami. —

Dela se ne strašimo, tlačani pa vam ne bomo!

Stanovsko zavedno narodno učiteljstvo se ne boji boja za resnico in prosveto.

»Domovina« zaključuje: »Terorizirati pa ne!« Prav pravi, zakaj kdor resno in vztrajno dela za pravi blagor in napredek naroda posebej, in človeštva sploh, ne terorizuje in se ne da terorizovati.

Opomba uredništva: Želimo, da bi bila s tem ta pravda dognana. »Domovina« naj popravi, kar je zakrivila, in potem bodi mir!

Kritikujoči glasovi.

K našemu ljudsko-šolskemu vprašanju. »Omladina«, glasilo narodno-radikalnega dijaštva, je priobčila v zadnji svoji številki z dne 1. t. m. pod gorenjim naslovom tale članek:

Čitali smo poročilo o zadnji skupščini jugoslovanske učiteljske »Zaveze« v Postojni. Nekam mešane občutke smo imeli, ko smo brali, kako je »Zavezin« tajnik z navdušenjem in upravičenim ponosom omenjal uspešno delovanje različnih organizacij. Osupnilo nas je nepričakovano visoko število različnih dobrotvornih ustanov in društev. Občudovali smo žilavost in silno življensko energijo slovenskega učiteljstva, ki se na tako krasen način javlja v teh dobro zasnovanih podjetjih. Imponirala nam je globoka stanovska zavednost, ki prešinja naše učiteljstvo. Pri tem se pa nismo mogli ubraniti misli, da morajo biti pač prežalostne razmere, v katerih živi slovenski učitelj, in silen njih pritisk, da si potom samopomoči v tolikih organizacijah išče vsaj delno olajšanje svojega položaja. Ideja samopomoči, ki je tako mogočno vzklija v učiteljskih organizacijah, nam je pa jasen dokaz, da navzlic vsem trditvam učiteljstvo v boju za svoje interese vendar ni